

Πανεπιστήμιο Πειραιώς
Τμήμα Οργάνωσης & Διοίκησης Επιχειρήσεων
Μακροοικονομική (ΔΕΟΙΚ02-2)
3^ο Εξάμηνο

Διδάσκων: Παναγιώτης Ζερβόπουλος

Γραφείο: ΚΕΚΤ – 410

Email: pzervopoulos@unipi.gr

Προτεινόμενο Βιβλίο

Εισαγωγή στην Οικονομική: Μακροοικονομική

Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 68373101

Έκδοση: 1/2017

Συγγραφείς: Sloman John, Wride Alison, Garratt Dean

ISBN: 9789963274420

Διαθέτης (Εκδότης): BROKEN HILL PUBLISHERS LTD

Στόχοι του Μαθήματος

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα μπορούν να:

- Κατανοούν τις βασικές έννοιες της μακροοικονομίας και τη σημασία τους για τις επιχειρήσεις και την οικονομική πολιτική.
- Αναλύουν τον ρόλο της δημοσιονομικής και νομισματικής πολιτικής στη σταθεροποίηση της οικονομίας.
- Ερμηνεύουν τους κύριους μακροοικονομικούς δείκτες (ΑΕΠ, πληθωρισμό, ανεργία).
- Αξιολογούν τον αντίκτυπο των μακροοικονομικών τάσεων στις επιχειρήσεις και στις αγορές.
- Εφαρμόζουν τη μακροοικονομική σκέψη σε πραγματικά οικονομικά ζητήματα.

Εισαγωγικές Σημειώσεις

- Η μακροοικονομία παρέχει τη «μεγάλη εικόνα» της οικονομίας που επηρεάζει όλες τις επιχειρήσεις.

Διάγραμμα 1. Η σχέση Μακροοικονομίας και Μικροοικονομίας

- Οι πολιτικές (δημοσιονομικές και νομισματικές) διαμορφώνουν το περιβάλλον μέσα στο οποίο λειτουργούν οι επιχειρήσεις.
- Η κατανόηση των μακροοικονομικών δεικτών βοηθά στη στρατηγική λήψη αποφάσεων στις επιχειρήσεις.
- Οι οικονομίες είναι δυναμικές — ανάπτυξη, ύφεση και κρίσεις είναι μέρος του κύκλου.
- Η παγκοσμιοποίηση σημαίνει ότι οι διεθνείς οικονομικές τάσεις επηρεάζουν τις εγχώριες οικονομίες.

Λέξεις Κλειδιά / Βασικοί Όροι με Ορισμούς

Μακροοικονομία – Ο κλάδος της οικονομικής επιστήμης που μελετά το σύνολο της οικονομίας, εστιάζοντας σε μεγέθη όπως το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) (€), ο πληθωρισμός (%), η ανεργία και η οικονομική ανάπτυξη (%).

Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) – Η συνολική αξία όλων των τελικών αγαθών και υπηρεσιών που παράγονται σε μια χώρα σε μια δεδομένη χρονική περίοδο (έτος).

Πληθωρισμός – Η μεταβολή του γενικού επιπέδου τιμών αγαθών και υπηρεσιών με την πάροδο του χρόνου (ετήσια μεταβολή).

$$\text{Μεταβολή} = \frac{(\text{Νέα Τιμή} - \text{Αρχική Τιμή})}{\text{Αρχική Τιμή}}$$

Ποσοστό Ανεργίας – Το ποσοστό του εργατικού δυναμικού που είναι άνεργο, αλλά αναζητά ενεργά εργασία.

Δημοσιονομική Πολιτική – Οι αποφάσεις της κυβέρνησης σχετικά με τη φορολογία και τις δαπάνες με σκοπό την επίδραση στη συνολική οικονομική δραστηριότητα (π.χ. άμεσοι και έμμεσοι φόροι, δημόσιες δαπάνες, κοινωνικό κράτος, επιδόματα, κ.ά.).

Νομισματική Πολιτική – Οι ενέργειες της κεντρικής τράπεζας για τον έλεγχο της προσφοράς χρήματος και των **επιτοκίων** με στόχο τη σταθεροποίηση της οικονομίας – σχετίζεται με την πολιτική της Κεντρικής Τράπεζας, όπως η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ECB) στο πλαίσιο της Ευρωζώνης, η Κεντρική Τράπεζα των Η.Π.Α. (Federal Reserve ή Fed) (π.χ. προσδιορισμός ύψους επιτοκίων, έκδοση/αγορά/πώληση ομολόγων, κ.ά.).

Οικονομικός Κύκλος – Οι διακυμάνσεις της οικονομικής δραστηριότητας με την πάροδο του χρόνου, που χαρακτηρίζονται από περιόδους **ανάπτυξης** και **ύφεσης**.

Οικονομική Ανάπτυξη (Μεταβολή) – Η αύξηση (μεταβολή) της παραγωγής αγαθών και υπηρεσιών σε μια οικονομία με την πάροδο του χρόνου, συνήθως μετρούμενη από την αύξηση (μεταβολή) του ΑΕΠ.

Πώς οι βασικοί μακροοικονομικοί δείκτες επηρεάζουν τις επιχειρηματικές αποφάσεις

Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ)

Επίδραση: Αντικατοπτρίζει τη συνολική οικονομική δραστηριότητα και τη ζήτηση.

Απόφαση επιχείρησης: Σε περίοδο αύξησης του ΑΕΠ, οι επιχειρήσεις επεκτείνουν δραστηριότητες, επενδύουν σε νέα προϊόντα ή προσλαμβάνουν προσωπικό. Σε ύφεση, μειώνουν δαπάνες ή αναβάλλουν επενδύσεις.

Παράδειγμα: Μια αλυσίδα λιανικής αυξάνει τα καταστήματα σε περίοδο ανάπτυξης, αλλά «παγώνει» τα σχέδια επέκτασης σε ύφεση.

Πληθωρισμός

Επίδραση: Η αύξηση τιμών αυξάνει το κόστος παραγωγής και μειώνει την αγοραστική δύναμη (συνήθως, οι μισθοί δεν αυξάνονται με τον ίδιο ρυθμό αύξησης των τιμών).

Απόφαση επιχείρησης: Προσαρμογή τιμών, επαναδιαπραγμάτευση συμβολαίων με προμηθευτές, μετακύληση κόστους στους καταναλωτές.

Παράδειγμα: Μια βιομηχανία τροφίμων αυξάνει σταδιακά τις τιμές για να καλύψει το αυξημένο κόστος πρώτων υλών.

Ανεργία

Επίδραση: Υψηλή ανεργία οδηγεί σε μείωση της ζήτησης για αγαθά και υπηρεσίες και χαμηλότερους μισθούς στην αγορά εργασίας λόγω της υψηλής προσφοράς εργασίας. Το αντίστροφο ισχύει όταν καταγράφεται χαμηλή ανεργία. Χρειάζεται να λάβουμε υπόψη μας

τους τομείς ή τις ειδικότητες στις οποίες εμφανίζεται υψηλή ή χαμηλή ανεργία (χαμηλή ή υψηλή ζήτηση για την πρόσληψη ανθρώπινου δυναμικού).

Απόφαση επιχείρησης: Ρυθμίσεις σε προσλήψεις, μισθούς και παροχές.

Παράδειγμα: Μια εταιρεία τεχνολογίας προσφέρει υψηλότερους μισθούς για να προσελκύσει εξειδικευμένους εργαζόμενους σε περιβάλλον χαμηλής ανεργίας.

Επιτόκια

Επίδραση: Καθορίζουν το κόστος δανεισμού και τις επενδυτικές αποφάσεις.

Απόφαση επιχείρησης: Χαμηλά επιτόκια ενθαρρύνουν την ανάπτυξη, υψηλά επιτόκια αποθαρρύνουν τον δανεισμό και οδηγούν σε αναβολή επενδύσεων.

Παράδειγμα: Μια βιομηχανία επενδύει σε νέο εργοστάσιο όταν τα επιτόκια είναι χαμηλά, αλλά αναβάλλει το σχέδιο όταν αυξάνονται.

Συναλλαγματικές Ισοτιμίες

Επίδραση: Επηρεάζουν το κόστος εισαγωγών/εξαγωγών και την ανταγωνιστικότητα στο εξωτερικό.

Απόφαση επιχείρησης: Προσαρμογή προμηθειών, τιμών και στρατηγικής εξαγωγών.

Παράδειγμα: Ένας εξαγωγέας ελαιόλαδου στην Ελλάδα ωφελείται από ένα ασθενέστερο ευρώ, καθώς τα προϊόντα του γίνονται φθηνότερα για τους ξένους αγοραστές. Αντίθετα, ένα διυλιστήριο καυσίμων στην Ελλάδα αναγκάζεται να αγοράσει ακριβότερα πετρέλαιο όταν η τιμή του Ευρώ υποχωρεί συγκριτικά με το δολάριο Η.Π.Α.